

Kokkuvõtte teemal: Mesindusinventar, tehnilised abivahendid ja tehnoloogilised võtted

**Aeg ja koht: Tallinna Mesinike Ühistu , mesinike õppe- ja teabeõhtu
Tallinnas, Ehitajate tee 5 VII-315, 08.11.2011,**

Lektor: Sergei Kozlov, lektorileping PR-8-1.4-9

Mesilaste hooldamise inventar, kuhu kuuluvad kärjekandekastid, konkspeitlid, taruharjad, tarulabidad, kärjepihid, mesiniku kaitseriietus, sülemikud, samuti desinfitseerimisvahendid (leeklamp) jne.

Mesilaste hooldamisel tuleb arvestada mesiniku tervishoiu ja elementaarsete abivahenditega. Selleks on kaitseriietus, kuhu kuulub näomask, kombinesoon, kinnised jalanõud ja kindad. Suitsik on mesilaste rahustamiseks ja laiali ajamiseks, sülemite puhul kobardunud mesilaste suunamiseks sülemikesse või taru ajamiseks. Põhitööriista alla kuulub konkspeitel, millega saab kangutada taruvaiguseid korpusi ja taruraame, kraapimiseks või taru siseseinte ja raamide vahele ehitatud kärjemoodustiste eemaldamiseks. Taruharjaga pühitakse mesilasi meevõtmise ajal kargedeltja ka mujalt kui nad segavad tarude kokkupanekut ja on kuhjunud taru nurkadesse. Korpustarude läbivaatusel kasutatakse ka raaminäpitsaid või kärjepihtisid kuna sõrmed ei mahu raamivahedesse. Dessinfitseerimisel kasutame põhiliselt seebikivilahust teistkordsel raamide kasutusel ja leeklampi puidust tarude ja korpuste puhastamisel.

Spetsiaalne mesindusinventar, mida vajatakse teatud spetsiaalse toodangu saamiseks (näiteks õietolm, mesilasmürk, taruvaik, samuti vaha jne);

Õietolmu kogumine - perede ettevalmistamine, st. tekitatakse peredes õietolmu puudus ja paigaldatakse õietolmu kogujad lennuavade ette avatud ekraanidega, et mesilased harjuksid uue väliskujuga lennuavaga. Õietolmu kogujatele soovitan paigaldada ka katused nii, et vihma vesi ei sattuks kogujasse. Mägunud õietolm muutub muda taoliseks massiks, mida ei saa koguda, kuivatada ega ka käidelda. Kõik ettevalmistus tööd peavad olema lõpetatud enne pajude ja remmelgate õitsele puhkemist. Õietolmu kogutakse kuni vaarika õitsemise alguseni, sest siis algab mee peakorje. Kui on tegemist seemne põldude tolmendamisega, mis on ka mesilagrupi spetsialiseerumine, antakse mesilastele dresseersõõta, mis on lõhnastatud vastava põllukultuuriga näiteks punane ristik. Õietolmu kogutakse kogujatest igal õhtul peale aktiivse lennu lõppu, õine niiskus paneb tolmu hapnema, ning viiakse kuivatisse. Peale kuivatamist tuulatakse, et eraldada peenfraktsioon. Valmis.

Mesilasmürgi kogumiseks on vaja spets kogumisraamid, keskel on klaas ja ümber keritud kaks paraleelset traati, et tekitada vooluring läbi mesilase, kui ta kinnitub traatide külge, pulseeriva alalis vooluga. See annab reaktsiooni mesilasele, mille tagajärjel ta nõelab klaasi. Nõela otsas olev mürgi tilk jääb klaasi külge ja ka nõel ise ei saa kahjustada. Hiljem puhastatakse klaas ziletiga ja kuivatatakse mürgi pulber. NB! Hingamis teed ja slmad peavad olema väga kaitstud.

Taruvaiku kogutakse restide, võrkude ja ka riidega, mis asetatakse raamide peale tekitades tuuletõmbust lennuava ja tarukatuse vahel. Kui mesilased likvadeerivad tuuletõmbe, taruvaiguga mätsides kinni restid ja riided, siis mesinik kogub mätsitud restid, asetab sügav külma, hiljem raputab need taruvaigust puhtaks ja paneb tarudele

tagasi. Konkspetluga puhastatakse kraapimise teel tarusid, raame, korpuseid ja muud mesindus inventari vaigust.

Vaha sulatamine – selleks on vaha kraapmete, vanade ja katkiste kärgede ning kaanetise, asetamine keskkonda, mille temperatuur on üle 65 ja alla 95 kraadi. Neid keskkondi saavutatakse päikesevahasulatajas, eelsoojendatud vees, õhkküttega kambrites või auruvahasulatajates. Kõrgendatud temperatuuril muutub vaha vedelaks ja jookseb kogumis nõudesse, kus ta hangub. Kõiki vahasulatajad võib ise ehitada või osta hästi varustatud mesindus poodidest.

Inventar mesilasemade kasvatuseks ja mesilasema toitepiima tootmiseks;

Emade kasvatamisel on palju võimalusi, erinevaid meetodeid ja selleks kasutatavat inventari. Põhimõtteline skeem on kasvatada parimast mesilaspere töölistmesilase vaglast mesilasema ja paaritada ta teise parima mesilaspere leskedega eraldatud piirkonnas. Selline valik algab 30 kuni mitmesaja mesilaspere vahel. Võib ka väikemesilates kasvatada edukalt emasid ja koguda toitepiima. Selleks on vajalik ettevalmistada ammpereid, kus ei ole ema. Sinna asetatakse kunstkupualgmetega raam, kuhu vageldatakse eelnevalt spaatliga töölistmesilase vaglad, mida ammpere mesilased hakkavad toitma toitepiimaga. Järgmisel päeval tuleb otsustada vastuvõetud kuppude saatus, kas kasvatatakse nendest ema või kogutakse toitepiima. Toitepiima kogumine on lihtne, eemaldatakse kupust vagel ja korjatakse lusikaga piim anumasse, suletakse hermeetiliselt ja säilitatakse sügavkülmas. Emade kasvatusel puuristatakse kupud 10 -dal päeval. Oodatakse emade koorumist ja antakse ema vajavatesse peredesse.

Inventar mee tootmiseks, vurritamiseks ja edasiseks käitlemiseks.

Mee tootmise, vurritamise ja mee edasine käitlemine sõltub taaskord mesila suuruselt ja spetsialiseerumisest. Kogu inventar komplekteeritakse mesila perede arvu, välja vurritatava mee ja pakendamisel tarbiami lõpptaarasse vastavalt käitluses oleva mee koguhulga järgi. Seetõttu on igat mesilat vaja hinnata ja soovitada erinevaid võimalusi arvesse võttes ka arengu perspektiivi. Väikemesilate meekäitlemis tehnika on müügil hästivarustatud poodides.